

РЕВЕГУК ВІКТОР ЯКОВИЧ

26 грудня 2019 року пішов у засвіти знаний дослідник історії України і Полтавщини новітньої доби Віктор Якович Ревегук. Його науково-педагогічна діяльність – приклад відданості професії, щирого патріотизму, служіння науці й освіті. Тисячі випускників історичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка в усіх куточках України бережуть вдячну пам'ять про роки навчання і уроки життєвої мудрості свого наставника.

Віктор Якович народився 2 травня 1938 року в селі Малі Будища Гадяцького району Полтавської області й усе життя з любов'ю згадував свою малу батьківщину. Після закінчення Гадяцької середньої школи, двох років роботи на виробництві в 1958 р. вступив на історико-філологічний факультет Полтавського державного педагогічного інституту за спеціалізацією «історія». Незважаючи на те, що мав хист до науково-дослідницької діяльності, кілька років працював учителем історії у системі профтехосвіти, загальноосвітніх школах, і лише в 1971 р. вступив до аспірантури кафедри історії УРСР Харківського державного університету. Його науковим керівником став

професор І.К. Рибалка, про якого В.Я. Ревегук тепло відгукувався у спогадах: як про «знаного спеціаліста з історії України, чуйну, але вимогливу людину». Після захисту кандидатської дисертації у 1975 р. Віктор Якович розпочав науково-педагогічну діяльність у Полтавському педінституті (нині – національний педагогічний університет) на посадах асистента, старшого викладача, доцента, де й працював до 2014 р. на кафедрі історії України. До проголошення незалежності України він залишався єдиним викладачем історії України серед вищих навчальних закладів Полтави. Саме його лекції допомагали студентам – майбутнім учителям радянських часів читати «між рядками» підручників правдиву історію України.

Віктор Якович Ревегук залишиться в пам'яті щирим українцем-патріотом. Його знання історії тісно перепліталися з переконаннями, послідовним відстоюванням національних цінностей, бажанням нести знання у найглибші пласти суспільства. Тому в 1991 р. він взяв участь у створенні в Полтаві культурно-просвітницького товариства «Університет українознавчих студій імені Василя Кричевського» й став його ректором. До різних форм діяльності цієї громадської інституції за ініціативи Віктора Яковича залучалися викладачі Києво-Могилянської академії, вчені українського зарубіжжя. У часи державної незалежності України брав участь у загальноукраїнських політичних і громадських з'їздах і зібраннях, де познайомився з відомими українськими політиками, правозахисниками, культурними діячами В. Чорноволом, Л. Лук'яненком, М. Руденком, М. Горинем, В. Яворівським, І. Драчем, В. Брюховецьким та ін. У 1990 р. став членом Народного руху України та організував його осередок у виші. Був членом історичного клубу «Холодний Яр».

В умовах незалежності України з'явилася омріяна можливість незаангажованої дослідницької праці і Віктор Якович повністю поринув у неї. Ці три десятиліття стали найбільш плідними й результативними. Він згадував: «свобода творчості з'явилася тоді, коли більша частина життя вже минула. Треба було поспішати. Темою творчих пошуків стала історія Полтавщини першої половини ХХ століття. Працювалося цікаво і вільно». З цього часу його без перебільшення можна назвати літописцем історії краю. Краєзнавець за покликанням і науковець з глибоким розумінням методологічного інструментарію, методики роботи з архівними документами, Віктор Якович Ревегук збагатив вітчизняну історіографію численними працями – їх близько 400, з них більше 20 монографій. У співавторстві були опубліковані підручники «Новітня історія Полтавщини (перша половина ХХ століття)» (2005 рік) і «Новітня історія Полтавщини (друга половина ХХ століття)» (2007 р.). Найбільш відомими стали монографії: «Полтавщина в добу Української революції»

(2002 р.), «Полтавщина в роки Другої світової війни (1939–1945)» (2004 р.), «Гомін долі: українське національне життя Полтавщини в часи Другої світової війни» (2008 р.), «Короленко в Полтаві» (2009 р.), «Полтавщина в роки радянсько-німецької війни (1941–1945)» (2010 р.), «Отамани Полтавського краю – борці за волю України: нариси з історії» (2011 р.), «Національне відродження Полтавського краю» (2012 р.), «Полтавщина під німецькою окупацією (1941–1943)» (2015 р.), «Полтавці – поборники державної незалежності України» (2017 р.), «Полтавщина. Протибільшовицький рух опору 20-30-х років ХХ століття» (2017 р.), «Селянство Полтавщини в Українській революції» (2018 р.) та ін.

Віктор Якович Ревегук був невтомним популяризатором знань з історії України. Він – цікавий лектор і співрозмовник, бажаний гість і учасник тематичних радіо і телевізійних програм, наукових конференцій, «круглих столів» за участю науковців і громадськості. Енциклопедичний обсяг знань сприяв залученню вченого як експерта до вирішення питань встановлення пам'ятних знаків, перейменування топонімів як в обласному центрі, так і в районах Полтавщини.

Віктор Якович до останніх днів життя був сповнений творчих задумів, продовжував плідно працювати над новими книгами. Його ґрунтовність, глибина думки, природна мудрість, моральні людські чесноти викликали високу повагу колег, учнів, громадськості. Світла пам'ять Вченому, Педагогу, Громадянину!